

WERKEN AAN EEN ROBUUST LANDSCHAP EN FUNCTIONERENDE VALLEISYSTEMEN MET HET OOG OP KLIMAATBUFFERING EN VERSTERKING VAN DE BIODIVERSITEIT NPOB CAMPAGNE 2017-2019

De **klimaatverandering** confronteert Vlaanderen met gewijzigde neerslagpatronen en extremer weer. Hevige neerslagpieken wisselen af met langere zomerse droogteperiodes. En dat terwijl het regenwater te snel afgevoerd wordt langs riolen, grachten, kanalen en rivieren en te weinig wordt vastgehouden. Zowel omwille van de biodiversiteit als de klimaatbuffering hebben we nood aan robuuste en veerkrachtige valleisystemen waar meer dan nu ruimte is voor natuur en natuurontwikkeling en ruimte voor waterberging. Niet in kunstmatige bekkens maar op het niveau van de vallei als complex met levende en meanderende rivieren. Die benadering gaat uit van een vallei als één systeem en niet van een loutere verzameling van individuele percelen waar op het ene dit en het andere dat gebeurt: op het ene wordt water geconserveerd en op het andere diep ontwaterd. Dat vraagt om een trendbreuk. Een ommekeer van de dagelijkse praktijk op het veld en in het beleid, zowel voor het ruimtelijk beleid als voor de waterbeheerders zoals de Wateringen.

Ons succesvolle **symposium van 18 februari**: 'Werken aan een robuust landschap en functionerende valleisystemen met het oog op klimaatbuffering en versterking van de biodiversiteit' heeft de problematiek zeer duidelijk gesteld. Alle bijdragen zijn trouwens te consulteren op de website van Natuurpunt Oost-Brabant.

Ondertussen stond ook de **Walk for Nature 2017** in Linter in het teken van deze thematiek. We lanceerden er de visietekst 'Getevallei perspectief 2042'. Voor de Demervallei werd in het kader van het Sigma-plan een onderbouwde visie naar buiten gebracht. Daarin pleiten we voor een meer integrale valleibenadering met hermeandering en het geven van ruimte aan de rivier en aan natuurontwikkeling. Het project 'Groene Vallei' werkt met succes aan de uitbouw van een robuust valleisysteem met hoge natuur- en belevingswaarde in Midden-Brabant. Ook voor de Hagelandse vallei wordt aan zulke verenigingsvisie gewerkt.

Verschillende overheden zetten in op **strategische projecten**, zoals voor de Getestreek, voor de Molenbeek en de Voer (omgeving Leuven). Ook de Sigma-plannen voor Demer en Beneden-Dijle zijn strategische projecten. Natuurpunt Oost-Brabant wil hierop inspelen. Voor de middenloop van de Dijle ging in augustus al een focusactiviteit rond deze thematiek door.

De weg die moet afgelegd worden, is nog lang want tussen een visietekst en de dagdagelijkse beleidspraktijk is een hele afstand te overbruggen. De **ruimtelijke benadering** in de nieuwe Agnas-

plannen voor vastlegging van de natuurlijke en agrarische structuur gaat nog te veel uit van een perceelsgerichte en segmenterende benadering. Kriskras in de vallei situeren ze perceelsbestemmingen die bijvoorbeeld ontwatering vereisen en die geen recht doen aan de vallei als robuust riviersysteem. Ondanks alle plannen zal de inbreng van Natuurpunt Oost-Brabant en onze afdelingen meer dan noodzakelijk zijn om tot een meer integrale en systeemgerichte aanpak te komen waarbij onze rivieren terug mogen meanderen en opnieuw valleibreed kunnen overstroomden in hun overstromingsgebieden. Een valleisysteem waar het waterbeheer gericht is op het herstellen van de natte graslanden en kwelzones in de boven- en middenloop van de vallei, het herstellen van de benedenstroomse moerassen en rivierhabitats en door minder verharding ook buiten de vallei. Kortom een gedurfde aanpak met ambitie en een lange termijnperspectief waaraan vanaf nu gewerkt wordt.

De visietekst 'Getevallei Perspectief 2042' en de benadering 'Groene Vallei' zullen model staan voor het **ontwikkelen van visieteksten** voor de verschillende valleien die voor ons als toetsingskader dienen in de lopende beleidsprocessen. We zullen ze verder vertalen in infoavonden, een tentoonstelling, thematische terreinexcursies en publieksactiviteiten. De focusactiviteiten 2018-2019 zullen dit verder uitdragen. In februari 2019 zullen we een afsluitend symposium houden waar we een balans maken.

Er is dus werk aan de winkel.

Hugo Abts
voorzitter Natuurpunt Oost-Brabant,
Regionale Vereniging
Natuur en Landschap

